

KARTA PRZEDMIOTU

Nazwa przedmiotu w języku	polskim	Teoria i filozofia języka
	angielskim	Theory and Philosophy of Language

1. USYTUOWANIE PRZEDMIOTU W SYSTEMIE KSZTAŁCENIA

1.1 Sekcja	Nauk humanistycznych
1.2 Dyscyplina	Językoznawstwo
1.3. Forma kształcenia	Stacjonarna
1.4. Poziom kształcenia	Szkoła Doktorska II rok
1.5. Osoba przygotowująca kartę przedmiotu	prof. dr hab. Marek Ruszkowski
1.6. Kontakt	marek.ruszkowski@ujk.edu.pl

2. OGÓLNA CHARAKTERYSTYKA PRZEDMIOTU

2.1. Rodzaj przedmiotu	Przedmiot specjalistyczny w dyscyplinie
2.2. Język wykładowy	Język polski

3. SZCZEGÓŁOWA CHARAKTERYSTYKA PRZEDMIOTU

3.1. Forma zajęć	Wykład, ćwiczenia
3.2. Liczba godzin	15 godz. wykład, 15 godz. ćwiczenia
3.3. Miejsce realizacji zajęć	Zajęcia w pomieszczeniu dydaktycznym UJK
3.4. Forma zaliczenia zajęć	Zaliczenie z oceną (ćwiczenia) Egzamin (wykład)
3.5. Metody dydaktyczne	wykład praca z tekstem prezentacje
3.6. Wykaz literatury	podstawowa 1. <i>Przewodnik po filozofii języka</i>, red. J. Odrowąż-Sypniewska, Kraków 2016. 2. B. Stanosz, <i>10 wykładów z filozofii języka</i>, Warszawa 1991. 3. I. Bobrowski, <i>Językoznawstwo racjonalne. Z zagadnień teorii językoznawczej i metodologii opisów gramatycznych</i>, Kraków 1993. 4. I. Bobrowski, <i>Zaproszenie do językoznawstwa</i>, Kraków 1998. 5. A. Majewicz, <i>Języki świata i ich klasyfikowanie</i>, Warszawa 1989. 6. R. Hammerl, J. Sambor, <i>O statystycznych prawach językowych</i>, Warszawa 1993.
	uzupełniająca 1. Grobler A., <i>Metodologia nauk</i>, Kraków 2006. 2. J. Such, M. Szczśniak, <i>Filozofia nauki</i>, Poznań 1997. 3. M. Heller, <i>Filozofia nauki. Wprowadzenie</i>, Kraków 2009. 4. Grucza F., <i>Zagadnienia metalingwistyki</i>, Warszawa 1983. 5. Polański K. (red.), <i>Encyklopedia językoznawstwa ogólnego</i>, Wrocław-Warszawa-Kraków 1993.

		6. Perlin J., <i>Metodologia językoznawstwa diachronicznego</i>, Warszawa 2004. 7. Stalmaszczyk P. (red.), <i>Metodologie językoznawstwa – podstawy teoretyczne</i>, Łódź 2006. 8. Stalmaszczyk P. (red.), <i>Metodologie językoznawstwa – filozoficzne i empiryczne problemy w analizie języka</i>, Łódź 2010.
--	--	--

4. CELE, TREŚCI I EFEKTY UCZENIA SIĘ

4.1. Cele przedmiotu C1- Nabycie przez studenta systemowej wiedzy o filozofii nauki i metodologii nauk, ich miejscu w systemie wiedzy humanistycznej, strukturze i funkcjach. C2- Uogólnienie wiedzy z zakresu językoznawstwa teoretycznego na szerokim tle semiotyki, filozofii, psychologii i socjologii języka. C3- Pogłębienie wiedzy o metodologii badań lingwistycznych oraz historii myśli teoretyczno-metodologicznej w zakresie językoznawstwa. C4 - Wdrożenie podstaw refleksji metodologicznej w zakresie badań różnego typu. C5- Szczegółowe zapoznanie się ze specyfiką poszczególnych metod badań językoznawczych. C6 – Przygotowanie metodologiczne do samodzielnego przeprowadzenia badań językoznawczych.
4.2. Treści programowe (z uwzględnieniem formy zajęć) Wykład 1. Filozoficzne i metodologiczne rozumienie pojęć „język”, „mowa”, „tekst”, „dyskurs”. Sposoby definiowania języka. Ontologia, epistemologia i metodologia badań językoznawczych. 2. Rozwój metodologii językoznawstwa (związki językoznawstwa z filozofią, filologią, psychologią, socjologią, semiotyką). Przedmiot i zadania językoznawstwa w różnych ujęciach metodologicznych. 3. Metodologiczne kierunki w językoznawstwie. Lingwistyczne teorie i koncepcje. 4. Relacje pomiędzy nurtami metodologicznymi a koncepcjami filozoficznymi. Współczesne tendencje w lingwistyce na tle rozwoju nauk o człowieku i społeczeństwie. 5. Metodologiczne problemy języka w jego stosunku do rzeczywistości, psychiki ludzkiej, społeczeństwa, kultury. Ontologia i typy znaków. Różne podejścia w badaniach fonologicznych, gramatycznych, semantycznych, stylistycznych. 6. Epistemologia językoznawcza. Problemy prawdy i poznania w lingwistyce. 7. Podstawy i aspekty badań językoznawczych. Ilość i jakość w badaniach językoznawczych. Relacja lingwistycznej teorii i językowego faktu.

5. PRZEDMIOTOWE EFEKTY UCZENIA SIĘ

Przedmiotowy efekt uczenia się	Doktorant, który zaliczył przedmiot	Odniesienie od efektów uczenia się w Szkole Doktorskiej (zgodnie z programem kształcenia w Szkole Doktorskiej)
--------------------------------	-------------------------------------	--

w zakresie WIEDZY:		
W01	Zna i rozumie w stopniu umożliwiającym rewizję istniejących paradygmatów światowy dorobek, obejmujący podstawy teoretyczne oraz zagadnienia właściwe dla językoznawstwa. Posiada usystematyzowaną, poszerzoną wiedzę na temat doświadczenia językowego człowieka, znaczenia jego badania metodologicznego w naukach humanistycznych, określa miejsce i rolę metodologii lingwistycznej w systemie nauk humanistycznych.	SD_W01
W02	Zna i rozumie główne tendencje rozwojowe dyscypliny językoznawstwo. Samodzielnie określa istotę i cechy poszczególnych metod badania lingwistycznego, ma całościową usystematyzowaną, zaawansowaną wiedzę metodologiczną (ontologiczną, epistemologiczną i metodologiczną), wiedzę teoretyczną w zakresie językoznawstwa oraz wiedzę o ośrodkach i szkołach badawczych. Objaśnia różnice między poszczególnymi szkołami i nurtami lingwistycznymi poprzez odniesienie do ich zasad metodologicznych oraz określenie właściwych im metod badawczych.	SD_W02
w zakresie UMIEJĘTNOŚCI:		
U01	potrafi wykorzystywać wiedzę z różnych dziedzin nauki do twórczego identyfikowania, formułowania i innowacyjnego rozwiązywania złożonych problemów badawczych. Określa istotę metodologiczną badanego tekstu lingwistycznego, ocenia słuszność i poprawność stosowania różnych metod analizy lingwistycznej.	SD_U03
U02	Ocenia metodologiczne cechy poszczególnych teoretycznych postulatów językoznawczych, zestawia i rozróżnia analizy językoznawcze dokonane z różnych pozycji filozoficznych, teoretycznych i metodologicznych, posiada zaawansowane umiejętności dokumentowania wyników prac badawczych. Samodzielnie wybiera metody badań lingwistycznych w zależności od materiału językowego i celu poznawczego, posiada umiejętność argumentowania i formułowania własnych oryginalnych poglądów.	SD_U03
w zakresie KOMPETENCJI SPOŁECZNYCH:		
K01	potrafi aktywnie działać na rzecz wysokiego poziomu kultury w środowisku społecznym, jest gotów do działania w sposób przedsiębiorczy	SD_K04

6. SPOSOBY WERYFIKACJI OSIĄGNIĘCIA PRZEDMIOTOWYCH EFEKTÓW UCZENIA SIĘ

Przedmioto we efekty uczenia się	Sposób weryfikacji (+/-)																				
	Egzamin pisemny			Kolokwium			Projekt			Aktywno ść na zajęciach			Praca własna			Praca w grupie			Inne		
	Forma zajęć			Forma zajęć			Forma zajęć			Forma zajęć			Forma zajęć			Forma zajęć			Forma zajęć		
	W	C	S	W	C	S	W	C	S	W	C	S	W	C	S	W	C	S	W	C	S
W01	+									+				+			+				
W02	+									+				+			+				
U01	+									+				+			+				
U02	+									+				+			+				
K01	+									+				+			+				

7. KRYTERIA OCENY STOPNIA OSIĄGNIĘCIA EFEKTÓW UCZENIA SIĘ

Forma zajęć	Ocena	Kryterium oceny
Wykład (W)	3,0	Uzyskanie 51-60 % z egzaminu pisemnego
	3,5	Uzyskanie 61 – 70 % z egzaminu pisemnego
	4,0	Uzyskanie 71-80% z egzaminu pisemnego
	4,5	Uzyskanie 81-90 % z egzaminu pisemnego
	5,0	Uzyskanie 91-100 % z egzaminu pisemnego
Ćwiczenia (ćw.)	3	Doktorant wykonał poprawnie 51-60 % powierzonych doktorantowi zadań.
	3,5	Zarówno w wypowiedziach ustnych, jak i pisemnych sprawnie wykorzystał informacje zawarte w literaturze podstawowej; wykazał się aktywnością podczas dyskusji. Wykonał poprawnie pracę w grupie / pracę własną w zakresie 61-70 %.
	4	W wypowiedziach ustnych i pisemnych sprawnie i twórczo wykorzystał informacje zawarte w literaturze podstawowej, ponadto opracował dodatkowe zagadnienia omówione w literaturze uzupełniającej. Wykonał poprawnie pracę w grupie / pracę własną w zakresie 71-80 %.
	4,5	Opracował dodatkowe zagadnienia omówione w kilku pozycjach literatury uzupełniającej; zdobytą wiedzę teoretyczną umiejętnie wykorzystał podczas przedstawiania logicznej i rzeczowej argumentacji. Wykonał poprawnie pracę w grupie / pracę własną w zakresie 81-90 %.
	5	W wypowiedziach ustnych oraz pisemnych wyjątkowo sprawnie i twórczo wykorzystał informacje zawarte w literaturze podstawowej i uzupełniającej; podczas dyskusji wykazał się aktywnością i zaangażowaniem; samodzielnie podjął działania zwiększające własną wiedzę i kompetencje w zakresie treści przedmiotu. Wyróżniał się umiejętnością dostrzegania i analizowania różnych zjawisk językowych omawianych na zajęciach. Wykonał poprawnie pracę w grupie / pracę własną w zakresie 91-100 %.

Przyjmuję do realizacji

.....